

Inddragelse af frivillige i drift af kommunale grønne områder

I Hjørring slår en ejerforening selv græs på et kommunalt areal, på Frederiksberg planter og passer borgere sommerblomster, og i Horsens har frivillige selv plantet skov på kommunal jord. Der er mange gode grunde til at inddrage borgerne i forvaltning af grønne områder, eksempelvis kan det skabe øget ejerskab til de grønne områder, større viden om natur og miljø og bedre kvalitet af områderne.

De seneste år er der kommet mere og mere fokus på inddragelse af

borgere i forbindelse med drift af grønne områder, men der er stor forskel på, hvor formaliseret inddragelsen er og hvem, der tager initiativet til samarbejdet. Kommunalreformen i 2007 har skabt en større distance mellem kommune og borger. Borgerinddragelse er blevet en måde at imødekomme dette på.

Der er mange måder at inddrage borgere i kommunale driftsopgaver. Et forskningsprojekt på Skov & Landskab ved Københavns Universitet viser, at parkforvaltere i danske

kommuner griber samarbejdet an på forskellig vis.

Ti danske kommuner er blevet interviewet om deres praksis og erfaring på området.

Den foreløbige konklusion på projektet er, at frivillighed i parkdriften i danske kommuner bliver mere og mere udbredt, og at den kommer til udtryk på forskellig vis. Der er altså stor forskel på, hvor formaliseret borgerinddragelsen er, og hvem der tager initiativet til et samarbejde.

En boligforening på Frederiksberg deltager i tilplantning af bede med sommerblomster, som de også vander og passer.

FOTO: KARSTEN KLINTØ, FREDERIKSBERG KOMMUNE

Her er fem eksempler på, hvor og hvordan borgerne er inddraget i kommunal drift af grønne områder i danske kommuner. Eksemplerne går fra ad hoc håndtering af borgerhenvendelser, over kontrakter, til en decideret strategi for involvering af frivillige.

Borgere klipper selv græsset

I en landsby i Hjørring Kommune har de lokale borgere fået stillet en plæneklipper til rådighed af parkforvaltningen. Denne ordning er kommet i stand, fordi borgerne ønskede, at græsset på en lille sportsplads blev klippet hyppigere, da pladsen bl.a. bruges til fester i landsbyen.

Hjørring Kommune havde ikke mulighed for at øge antallet af klipninger, så borgere og parkforvalter indgik en aftale om, at beboerne selv klipper græsset mod at få stillet en plæneklipper til rådighed. Kommunens gartnere kommer stadig én gang om året, hvor de klipper kanter og varetager andre grovere opgaver.

Kontrakt om benyttelse

Benyttelseskontrakter er udbredt i danske kommuner. Her indgår kommunen typisk en aftale med en forening om, at de får den primære brugsret over et areal mod, at de selv skal vedligeholde området til en aftalt standard.

I Holbæk Kommune indgår man disse aftaler bl.a. med hundeklubber. I benyttelsesaftalerne beskriver kommunen vilkårene for benyttelsen af arealet, og aftalen indeholder også en plejeplan. Her vil det almindeligvis være specificeret, at foreningen står for klipning af græs, mens kommunen beskærer træer og større beplantninger.

Sommerblomster i lokal park

Frederiksberg Kommune har indgået et samarbejde med en lokal boligforening, der ligger op til en offentlig park. Boligforeningen deltager i tilplantning af nogle bede med som-

FOTO: OLE FRØIK MOLIN

Leslåningsarrangement i en københavnsk park.

merblomster, som de også vander og passer hen over sommeren. Det er kommunen, der har taget initiativet til projektet, og boligforeningen har fra starten været meget interesseret, da de ledte efter nogle aktiviteter, der kunne styrke fællesskabet i området.

Skovrejsning nær landsby

I Horsens Kommune har en gruppe borgere sammen med et lokalt vandværk taget initiativet til at rejse skov på et vandindvindingsområde. Kommunen har stillet jord til rådighed, og der er blevet rejst 5 hektar skov.

Kommunen og borgerne er i fællesskab blevet enige om, hvilke træarter, der skal plantes, men det er borgerne selv, der har stået for at plante skoven, som også rummer en eng med frugttræer og et vandhul. Borgerne har desuden forpligtet sig til at pleje skoven i de første fem år, efter den er etableret.

Strategi for frivillighed

Københavns Kommune har udar-

bejdet en decideret strategi for involvering af frivillige i arbejdet med de grønne områder, der hedder »Frivillighed i det fri«.

Strategien indeholder bl.a. tre forskellige koncepter for involvering af frivillige borgere og har til formål at understøtte et stigende antal henvendelser fra borgerne om at deltage i driften af de grønne områder.

Koncepterne er henholdsvis »Arrangementer«, »Afgrænsede opgaver« og »Partnerskaber«. I samme forbindelse har kommunen også afholdt en række frivillighedsarrangementer i byens parker.

Julie Frøik Molin

Ovennævnte eksempler er fundet gennem en række interviews i danske kommuner. Interviewene er lavet i forbindelse med et PhD-projekt på Skov & Landskab om borgerinddragelse i kommunal drift af grønne områder. PhD-projektet forventes afsluttet i 2013.